

15.45u – 16.00u

- **Mogelijke ontwikkeling van de waterloop en de uiterwaarden aan de Middenrijn en de Duits-Franse Bovenrijn**
Christoph Linnenweber, Landesamt für Umwelt, Wasserwirtschaft und Gewerbeaufsicht, Mainz

10 min. discussie

Koffiepauze 16.10u – 16.40u

16.40u – 16.55u

- **Maatregelen aan de Duitse waterweg Rijn – actuele voorbeelden van onderhoud dat bevorderlijk is voor de ecologie**
Michael Heinz, afdelingshoofd “regionaal management”, Wasser- und Schifffahrtsdirektion West, Münster

16.55u – 17.10u

- **Ecologische uitbreiding en onderhoud aan de Main**
G. Karreis, Wasserstraßenneubauamt Aschaffenburg

17.10u – 17.25u

- **Ervaringen uit het NABU-project “Project der duizend eilanden”**
Klaus Markgraf-Maué NABU, Kranenburg

17.25u – 17.40u

- **Scheepvaart en ecologische doelstellingen**
Margriet Schoor, Waterdienst Rijkswaterstaat, Lelystad

20 min. discussie

18.00u

Receptie en in aansluiting daarop een boottocht door Straatsburg

Vrijdag 25 april 2008

Blok 4 8.30u – 11.00u

Inleiding in de werkzaamheden van de kleine groepen (ca. 10 min.)
ter voorbereiding van de ICBR/CCR-aanbevelingen voor de “**best practice**”-maatregelen
Indeling in groepen en daarna groepswork

11.00u – 11.30u Koffiepauze

Blok 5 11.30u – 13.00u

Presentatie van de resultaten van de kleine groepen

- Presentatie van de resultaten van de kleine groepen door rapporteurs
- Samenvatting van de gemeenschappelijke elementen voor de opzet van de aanbevelingen voor de “best practice”-maatregelen

Conclusie en slotwoord

Workshop

Hydromorfologische maatregelen aan de Rijn: best practice?

24/25 april 2008, CCR, Palais du Rhin, Straatsburg

Op weg naar een evenwicht tussen waterecologie en scheepvaart

In de balans van de uitvoering van het ICBR-programma "Rijn 2020" in 2005 is naar voren gekomen dat de doelstelling "verhoging van de structuurrijkdom aan de hoofdstroom van de Rijn" niet werd bereikt. De verbetering van de hydromorfologie is ook een van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). De Rijn en alle grotere zijrivieren zijn conform de KRW aangewezen als sterk veranderde waterlichamen d.w.z. dat hier het goede ecologische potentieel moet worden bereikt. Omdat deze wateren tevens belangrijke waterwegen zijn, moet er nauw worden samengewerkt met de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de waterwegen.

Hoe moeten "**best practice**"-maatregelen voor de hydromorfologie, het onderhoud van waterwegen en de waterbouwkunde er dan nu uitzien vanuit het oogpunt van de scheepvaart en de waterecologie? Met deze workshop willen wij samen de weg bewandelen naar een constructief evenwicht tussen de belangen van de waterecologie en de scheepvaart.

Aan de hand van presentaties over de noodzakelijke voorwaarden op de twee bovengenoemde gebieden en met behulp van discussies in kleine groepen, zullen er **ICBR/CCR-aanbevelingen** worden opgesteld voor "**best practice**"-maatregelen. Tijdens de workshop zal de nadruk dan ook liggen op concrete praktische voorbeelden, bijv. het aanleggen van milieuvriendelijke oevers. De workshop heeft tot doel het wederzijdse probleembewustzijn te versterken, teneinde het in de EG-Kaderrichtlijn Water vereiste evenwicht tussen gebruiksfuncties en bescherming een stap vooruit te brengen. De workshop zal plaatsvinden in het Nederlands, Frans en Duits.

Deze workshop is gericht op deskundigen van diensten voor scheepvaart, water- en natuurbescherming van de staten in het Rijnstroomgebied, vooral personen die belast zijn met de uitbreiding van waterwegen c.q. het onderhoud van de wateren op lokaal niveau, geïnteresseerde vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties, vertegenwoordigers van andere riviercommissies (beschermings- en scheepvaartcommissies).

CCR – Palais du Rhin
2 Place de la République
67082 Straatsburg
Frankrijk
Tel. +33 3 88 52 20 11
Fax +33 3 88 32 10 72
<http://www.ccr-zkr.org>

ICBR
Kaiserin-Augusta-Anlagen 15
56068 Koblenz
Duitsland
Tel. +49 261 942520
Fax +49 261 9425252
<http://www.iksr.org>

Aanmelding bij de ICBR is mogelijk tot 18 april 2008: anita.thome@iksr.de,
Tel. +49 261 9425210, Fax +49 261 9425252

Locatie van de workshop: CCR, Palais du Rhin, Place de la République 2,
Straatsburg

Het aantal deelnemers is beperkt tot 70.

Programma

Donderdag 24 april 2008

Blok 1 13.00u – 13.30u

Belangen en doelstellingen van de commissies

Jacques Sicherman, voorzitter van de Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn (ICBR), Metz

Jean-Marie Woehrling, Secretaris-Generaal van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) Straatsburg

Blok 2 13.30u – 14.00u

Korte presentatie van de juridische en organisatorische situatie in de Rijnsoeverstaten (per staat telkens 10 min.)

- **Zwitserland** schriftelijke bijdrage van het Bundesamt für Verkehr en van het Bundesamt für Umwelt, Bern
- **Frankrijk** Jean Louis Jérôme, Service de la Navigation Strasbourg, Straatsburg
- **Duitsland** Heide Jekel, Bundesministerium für Umwelt, Bonn, vanuit het oogpunt van de waterbescherming en Birgit Esser, Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung, Bonn, vanuit het oogpunt van de scheepvaart
- **Nederland** Peter Stuurman, Rijkswaterstaat Oost-Nederland

Koffiepauze 14.00u – 14.30u

Blok 3 14.30u – 18.00u

Presentatie van concrete voorbeelden van hoe binnenvaart en waterecologie elkaar wederzijds kunnen ondersteunen (per presentatie telkens 15 minuten)

14.30u – 14.45u

- **Verwijdering van oeververhardingen aan de Donau bij Wenen**
Dr. Christian Baumgartner, Nationalpark Donau-Auen GmbH, Orth an der Donau

14.45u – 15.00u

- **Renaturering en opnieuw aantakken van oude Rijnstrangen**
Bernard Rehm, Voies Navigables de France, Service de la Navigation de Strasbourg, Straatsburg

15.00u – 15.15u

- **Opgedane ervaringen met renaturering van oevers aan gekanaliseerde waterwegen**
Patrick Adolph, Service de la Navigation du Nord-Est

15 min. discussie

15.30u – 15.45u

- **Onderhoud van dijken en drijvend vuil – veiligheids- en milieuaspecten**
Stéphane Martinez, Electricité de France, Mulhouse